

Varstvo rastlin in pridelkov

Čebele lahko pomagajo pri varstvu rastlin pred boleznimi

V ekološki pridelavi je uporaba pesticidov zelo omejena, zato se moramo z boleznimi in škodljivci spopadati na druge, naravi prijaznejše načine. Ena od možnosti je uporaba biokontrole, pri čemer nam lahko pomagajo tudi čebele. Na Nacionalnem inštitutu za biologijo v okviru evropskega projekta Bicopoll raziskujemo možnosti uporabe čebel pri zaščiti jagod.

Biokontrola oziroma biološka kontrola temelji na uporabi naravnih sovražnikov škodljivih organizmov. Namesto strupov v okolje spustimo žive organizme (plenilce, zajedavce, povzročitelje bolezni ...), ki bodo zmanjšali populacije škodljivcev. Zelo pomembno je, da vneseni organizmi negativno vplivajo samo na škodljivce in ne tudi na preostale organizme v okolju.

Pred sivo plesnijo jagod se lahko branimo npr. z uporabo glive *Gliocladium catenulatum*. Spore te glive lahko nanesemo na cvetove s škropljenjem, ki pa ga moramo večkrat ponavljati, če želimo, da so zaščiteni vsi cvetovi. Druga možnost je nanos s pomočjo čebel, ki ima dve prednosti. Prva je ta, da sredstvo (spore) na glivo pridejo ravno v pravem času, torej v času, ko je cvet odprt, druga prednost pa je, da čebele cvet tudi oprasijo, kar poveča količino in kakovost pridelka.

Biotično sredstvo s sporami glive je v obliki praška, vnesemo pa ga vsako jutro v t. i. razdelilnik na vhodu panja. Razdelilnik je posebna lesena priprava, ki loči čebele, ki zapuščajo panj, in čebele, ki vstopajo vanj. V stik s sredstvom pridejo samo čebele, ki panj zapuščajo. Sredstvo se oprime njihovih teles, med obiskom cvetov pa se sprostijo na rastlino in jo tako zaščitijo.

Tovrstno metodo smo pri nas prvič preizkusili letos, in sicer na nasadu jagod kmetije Šlibar v Dvorski vasi na Gorenjskem. Poleg učinkovitosti preprečevanja razvoja bolezni

ugotavljamo tudi varnost biotičnega sredstva za čebele, razvili pa smo tudi molekularne metode zaznavanja in določanja količine sredstva na čebelah, cvetovih in morebitnih ostankih v čebeljih pridelkih. Prvi rezultati so spodbudni, zato menimo, da je metoda perspektivna in bo v prihodnosti v širši uporabi.

Dr. Danilo Bevk,
Nacionalni inštitut za biologijo

Čebelja družina mora biti tik ob nasadu.

Čebela med obiskom cveta nanj prinese sredstvo proti sivi plesni.

Zdrav pridelek tudi po zaslugi čebel